Dosar nr.5r-85/2026
4-26041502-09-5r-01042026

H O T Ă R Î R E
pe cauza contravențională

19 octombrie 2026 m.Bălţi
R.Moldova

Judecătoria Bălţi sediul Central
Instanța de judecată în componenţă:
Preşedintele şedinţei, judecător Guțu Andrei,
Grefier Moroșan Nona,
Cu participarea: contestatarei Shkut Maria, avocatului Valeriu Botnari în interesele contestatarei, agentului constatator din cadrul IP Bălți, Ungureanu Sergiu, avocatului Nicolae Chiriac în interesele persoanei interesate Baeș Mihail, în lipsa persoanei interesate Baeș Mihail,
a judecat în ședința publică cauza contravențională la contestația lui

-SHKUT MARIA, d.n.*****, IDNP *****, domiciliu mun.Bălți, *****

împotriva deciziei agentului constatator din 24.12.2025 emis de ofițerul superior de investigații al SII al Inspectoratului de Poliție Bălți, inspector principal Sergiu Ungureanu privind încetarea examinării procesului contravențional în privința lui

-BAEȘ MIHAIL, d.n.*****, IDNP *****, domiciliu mun.Chișinău, satul *****, *****

Procedura citării a fost executată.
Instanţa asupra cauzei,

A c o n s t a t a t:

1. Prin decizia agentului constatator din 24.12.2025 emis de ofițerul superior de investigații al SII al Inspectoratului de Poliție Bălți, inspector principal Sergiu Ungureanu privind încetarea examinării procesului contravențional în privința lui BAEȘ MIHAIL, agentul constatator a dispus încetarea examinării procesului contravențional în privința lui Baeș Mihail, în temeiul art.440 alin.4, art.441 alin.1 lit.a), art.447/1 alin.3 pct.6 lit.a) Cco, deoarece relațiile apărute între Shkut Maria și Baeș Mihail sunt raporturi juridice civile, respectiv în acțiunile cet.Baeș Mihail nu se întrunesc elementele constitutive ale contravenției sau a componenței de infracțiune prevazute de art.190 Cod Penal.

2. La 27.03.2026, ne fiind deacord cu decizia agentului constatator din 24.12.2025, cet. SHKUT MARIA prin intermediul avocatului Valeriu Botnari, a contestat decizia agentului constatator din cadrul IP Bălți, în conformitate cu prevederile art.448 Cco. În motivarea contestaţiei a menționat că, nu este de acord cu actele emise de către agentul constatator, din următoarele considerente.

La 19 noiembrie 2025 IP Bălţi al IGP a înregistrat în Registrul de evidenţă al altor informaţii referitoare la infracţiuni sub nr. 20250412400, plîngerea, depusă de Shkut Maria, în condiţiile art.274 al CPP, privind pornirea urmăririi penale asupra acţiunilor de escrocherie, săvîrşite de către cet.Baeş Mihail, care prin abuz de încredere şi inducere în

eroare a dobîndit şi însuşit mijloace băneşti în valoare de 24 950 lei, cauzîndu-i o daună materială considerabilă.

La 16 martie 2026 subsemnata Shkut Maria, a recepţionat contra semnătură (prin intermediul avocatului Valeriu Botnari) din cancelaria IP Bălţi, decizia din 24.12.2025 privind încetarea procesului contravenţional pe cauza contravenţională (înregistrată în R-2 al IP Bălţi sub nr.20250412400 din 19.11.2025), pornită în baza plîngerii sale, Shkut Maria, în privinţa lui Baeş Mihail, pentru săvîrşirea acţiunilor de escrocherie, exprimate în dobîndirea şi însuşirea mijloacelor băneşti în valoare de 24 950 lei, cu cauzarea unei daune considerabile, din lipsa faptei contravenţiei şi/sau infracţiunii. Analizînd decizia agentului constatator adoptată în privinţa lui Baeş Mihail, prin prisma normelor juridice, o consideră ilegală şi pasibilă a fi anulată din următoarele considerente.

Conform art.374 al.(2) al CCo procesul contravenţional este activitatea desfaşurată de autoritatea competentă, cu participarea părţilor şi a altor persoane titulare de drepturi şi de obligaţii, avînd ca scop constatarea contravenţiei, examinarea şi soluţionarea cauzei contravenţionale, constatarea cauzelor şi condiţiilor care au contribuit la săvîrşirea contravenţiei. Potrivit art.378 al CCo în procesul contravenţional, autoritatea competentă să soluţioneze cauza contravenţională este obligată să asigure părţilor deplina exercitare a drepturilor procesuale în condiţiile prezentului Cod.

Conform art.440 al.(l) CCo constatarea faptei contravenţionale înseamnă activitatea, desfăşurată de agentul constatator, de colectare şi de administrare a probelor privind existenţa contravenţiei, de încheiere a procesului-verbal cu privire la contravenţie, de aplicare a sancţiunii contravenţionale.

In cazul constatării faptei contravenţionale imputate cet.Baeş Mihail, activitatea de colectare şi administrare a probelor, desfăşurată de agentul constatator Ungureanu Sergiu a purtat un caracter pur-formal, iar concluzia privind lipsa faptei contravenţiei în cazul acţiunilor de escrocherie, săvîrsite de către cet.Baeş Mihail, care prin abuz de încredere şi inducere în eroare a dobîndit şi însuşit mijloace băneşti în valoare de 24 950 lei, cauzîndu-i o daună materială considerabilă, este eronată şi arbitrară, bazată pe presupuneri, date denaturate şi chiar falsificate şi informaţie inventată, dar nu are ca suport probe pertinente, concludente, utile şi veridice, admisibile într-un proces contravenţional.

Astfel, în perioada de timp 10 decembrie 2024 şi pînă în luna noiembrie 2025 cet.Baeş Mihail, abuzînd de încrederea lui Shkut Maria şi inducîndu-o intenţionat în eroare prin promisiuni „goale”, a dobîndit şi însuşit mijloace băneşti în valoare de 1 470 (una mie patru sute şaptezeci) USD, ori echivalentul a 24 950 MDL, destinaţi pentru perfectarea vizei turistice în SUA, în aşa fel cauzîndu-i o daună materială considerabilă.

Deşi, atît în plîngerea, depusă de Shkut Maria în condiţiile art.274 al CPP privind pornirea urmăririi penale asupra acţiunilor de escrocherie, săvîrşite de către cet.Baeş Mihail, cît şi în procesul-verbal de audiere în calitate de victimă, a dezvăluit minuţios circumstanţele săvîrşirii faptei de escrocherie cet.Baeş Mihail, organul de constatare, reprezentat de către agentul constatator Ungureanu Sergiu, în procesul instrumentării procesului contravenţional a manifestat imparţialitate şi neobiectivitate, a acţionat cu derogare de la normele de drept material şi procedural, nu a elucidat pe deplin, sub toate aspectele, circumstanţele care au importanţă pentru soluţionarea justă a cauzei, a apreciat incorect situaţia de fapt şi probele, pe care le-a administrat cu încălcarea prevederilor legale, şi a concluzionat greşit despre lipsa faptei contravenţiei şi/sau a infracţiunii.

Circumstanţele veridice al cauzei, probele pe care Shkut Maria le-a prezentat organului care urma să investigheze cazul, demonstrează, că concluzia agentului constatator Ungureanu Sergiu privind lipsa în acţiunile cet.Baeş Mihail a faptei contravenţiei şi/sau a infracţiunii, este declarativă şi eronată, bazată pe presupuneri şi probe falsificate, lipsită de oricare suport probatoriu.

Conform art.378 al CCo în procesul contravenţional, autoritatea competentă să soluţioneze cauza contravenţională este obligată să asigure părţilor deplina exercitare a drepturilor procesuale în condiţiile prezentului Cod.

În contextul celor menţionate afirmă şi insistă, că agentul constatator Ungureanu Sergiu, care a instrumentat procesul contravenţional în privinţa cet.Baeş Mihail, întru-totul a ignorat prevederile legale enunţate.

Conform articolului 448 alin.(l) al CCo se stabileşte, că victima sau reprezentantul acestuia, dacă este parte pe cauza contravenţională, în cazul în care nu este deacord cu decizia agentului constatator sau în cazul în care aceasta a fost emisă cu încălcarea normelor procesuale stabilite de prezentul cod, este în drept să conteste decizia emisă asupra cauzei contravenţionale.

Raportînd circumstanţele de fapt ale activităţii, desfăşurate de către agentul constatator Ungureanu Sergiu la colectarea şi administrarea probelor privind existenţa contravenţiei şi adoptarea deciziei pe cauza contravenţională, la normele juridice ale Codului Contravenţional, se poate concluziona, că acestea nu corespund întru-totul prevederilor legale, întrunesc erori esenţiale, care impun declararea nulităţii deciziei din 24.12.2025 privind încetarea procesului contravenţional pe cauza contravenţională (înregistrată în R-2 al IP Bălţi sub nr.20250411527 din 19.11.2025), pornită în baza plîngerii lui Shkut Maria, în privinţa lui Baeş Mihail, pentru săvîrşirea acţiunilor de escrocherie, exprimate în dobîndirea şi însuşirea mijloacelor băneşti în valoare de 24 950 lei, cu cauzarea unei daune considerabile, din lipsa faptei contravenţiei şi/sau infracţiunii.

Din care motive, solicită admiterea contestaţiei, anularea deciziei agentului constatator Ungureanu Sergiu, OSI a SIl al IP Bălţi din 24.12.2025 privind încetarea procesului contravenţional pe cauza contravenţională (înregistrată în R-2 al IP Bălţi sub nr.20250412400 din
19.11.2025), pornită în baza plîngerii lui Shkut Maria , în privinţa lui Baeş Mihail, pentru săvîrşirea acţiunilor de escrocherie, exprimate în dobîndirea şi însuşirea mijloacelor băneşti în valoare de 24 950 lei, cu cauzarea unei daune considerabile, din lipsa faptei contravenţiei şi/sau infracţiunii. Prezenta cerere este întemeiată pe prevederile art.448 al.(l) al Codului Contravenţional.

3.1 În şedinţa de judecată contestatorul SHKUT MARIA a solicitat admiterea contestației pe motivele invocate, cauza urmînd a fi restituită organului de urmărire penală pentru examinare conform Codului de procedură penală, avînd în vedere faptul că prin abuz de încredere și inducerea în eroare, Baeş Mihail a obținut mijloace bănești de la aceasta în mai multe tranșe fără să- i elibereze careva cecuri / bonuri de plată. Consideră că în acțiunile lui Mihail Baeș s-ar fi încadra comiterea infracțiunii de escrocherie și evaziune fiscală.

3.2 În şedinţa de judecată avocatul Valeriu Botnari în interesele contestatarei SHKUT MARIA a solicitat admiterea contestației pe motivele invocate, anularea deciziei agentului constatator Ungureanu Sergiu, OSI a Sil al IP Bălţi din 24.12.2025 privind încetarea

procesului contravenţional pe cauza contravenţională (înregistrată în R-2 al IP Bălţi sub nr.20250412400 din
19.11.2025), pornită în baza plîngerii lui Shkut Maria , în privinţa lui Baeş Mihail, pentru săvîrşirea acţiunilor de escrocherie, exprimate în dobîndirea şi însuşirea mijloacelor băneşti în valoare de 24 950 lei, cu cauzarea unei daune considerabile, din lipsa faptei contravenţiei şi/sau infracţiunii, cu restituirea cauzei organului de urmărire penală pentru examinare conform Codului de procedură penală.

3.3 În şedinţa de judecată agentul constatator Sergiu Ungureanu a solicitat respingerea contestației ca neîntemeiate cu menținerea actelor emise.

3.4 În şedinţa de judecată persoana interesată Baeș Mihail, nu s-a prezentat fiind citat legal, interesele acestuia fiind reprezentate de către apărătorul Nocolae Chiriac, astfel, instanța dispunînd judecarea cauzei în lipsă.

3.5 În şedinţa de judecată avocatul Nicolae Chiriac în interesele persoanei interesate Baeș Mihail a solicitat respingerea contestației ca neîntemeiate cu menținerea actelor emise de agentul constatator, pe motivele invocate în pledoriile anexate la materialele cauzei.

4. Audiind explicaţiile, analizînd materialele cauzei în raport cu argumentele invocate, instanţa de judecată ajunge la următoarea concluzie:

În cadrul ședinței de judecată a fost prezentat materialul contravențional în original, R-2 nr.20250412400 din 19.11.2025 al Inspectoratului de Poliție Bălți, reținîndu-se astfel, că, la 19.11.2025, în adrsa IP Bălţi a fost primita plîngerea cet. SHCUT Maria precum că roagă organele de poliţie de a ajuta în soluţionarea cazului cu privire la cererea depusă pe cet. Mihai Baeş care în perioada de timp 10.10.2024 pînă în prezent, avînd intenţia sustragerii bunurilor altei persoane, prin abuz de încredere şi inducere în eroare, a obţinut mijloace băneşti în sumă de 1.470 dolari SUA, echivalent conform cursului valutar al sumei totale de 24.950 lei MDL, bani destinaţi pentru perfectarea vizei turistice ale S.U.A, care pînă în prezent nu şi-a onorat obligaţiile, eschivîndu-se de a restitui paguba, astfel fiindu-i cauzată o daună materială în sumă de 24.950 lei MDL.

În urma controlului efectuat a fost stabilit că cet. Shkut Maria, a făcut cunoştinţă cu cet. Baeş Mihail pe reţelei de socializare, precum că ultimul prestează servicii de legalizare vizelor străine şi traducerea actelor necesare, tot el fiind şi administator al SRL Miba Help cu sediul în mun. Chişinău str. Puşkin 22 biroul 215. În vara anului 2024, Mihail Baeş a organizat, legalizat şi înregistrat viza studenţeacă a lui Shkut Valerii, care este feciorul lui Shkut Maria, în Regatul Unit şi anume England, pentru care a chitat mijloace băneşti în sumă de 350 euro şi 2000 lei MDL, care a fost înregistrată şi organizată la timpul stabilit.

În luna octombrie 2024, Maria Shkut, s-a adresat din nou la serviciile lui Mihail Baeş, din motiv că anterior i s-a reuşit cu viza feciorului său în England, precum că să îi legalizeze şi organizeze viza de călătorie în Statele Unite al Americii, pentru trei persoane adică ea, feciorul şi soţul ei, pentru ce a achitat suma totală de 24.950 lei MDL, tot odată bronînd din timp şi biletele de avion în SUA, pentru care a achitat suma totală de 9450 euro, însă din motive nejustificate şi din neglijenţa lui Mihail Beş, ultimii nu au fost acceptaţi la ambasadă SUA la convorbire şi după la perfectarea vizelor, din ce nu s-a reuşit ca în final să obţină actele necesare si viza ca să călătorească în SUA. Conform declaraţiilor lui Mihail Baeş, ultimul a comunicat că a depus actele necesare pe situl oficial al Ambasadei SUA, fiind stabilită data convorbirei însă Maria Shkut mai era obligată să mai prezite careva acte confirmative inclusiv să își perfecteze paşaportul biometric care era expirat, tot odată fiind

cerut suplimentar o programare de urgenţă ca să încadreze în termen adică pînă la data de 25 iulie 2025 atunci cînd era bronate biletele de avion, ultimei i s-a refuzat oficial, fapt pentru ce nici pînă la momentul de faţă nu a fost perfectate vizele, tot Mihail a comunicat că el nu poartă nici o vină de procurarea biletelor de zbor din timp şi că el nu le-a obligat să le procure, tot odată comunicînd că este gata să returneze suma de 24.950 lei MDL pentru faptul că nu i s-a reuşit programarea şi perfectarea actelor necesare pentru obţinerea vizelor.

Potrivit dispoziţiilor 374 Cod Contravenţional, art.19 alin. (3) Cod Procedură Penală, agentul constatator/organul de urmărire penală are obligaţia de a lua toate măsurile prevăzute de lege pentru cercetarea sub toate aspectele, complet şi obiectiv, a circumstanţelor cauzei, de a evidenţia atît circumstanţele care dovedesc vinovăţia persoanei, cît şi cele care îl dezvinovăţesc. În consecinţă, art.441 CCo şi art.275 pct.3) Cod Procedură Penală, care determină şi reglementează circumstanţele ce exclud pornirea procesului contravenţional/ urmăririi penale, stipulează că, aceasta nu poate fi pornită, iar dacă a fost pornită, nu poate fi efectuată şi va fi încetată în cazul în care fapta nu întruneşte elementele contravenţiei si /sau infractiunei. În conformitate cu art.2. al.(l) Cod Civil al RM - Legislaţia civilă determină statutul juridic al participanţilor la circuitul civil, temeiurile apariţiei dreptului de proprietate şi modul de exercitare a acestuia, reglementează obligaţiile contractuale şi de altă natură, alte raporturi patrimoniale şi personale nepatrimoniale dintre subiectele raporturilor juridice civile. Pornind de la constatările supra enunţate s-a stabilit, că acţiunile efectiv săvîrşite de către cet. Mihail Baeş nu corespund semnelor componenţei de infracţiune sau a contravenţiei fiind stabilite nişte ralaţii de ordin civil, fapt pentru care urmează să se adreseze cu o cerere în instanţă de judecată.

Astfel în urma examinării cazului, sub toate aspectele complet şi obiectiv, organul de constatare ajunge la concluzia certă că în acţiunile expuse mai sus lipseşte componenţa de careva contravenţie sau bănuială rezonabilă că a fost săvîrşită o infracţiune, din ce motiv cele scrise de SHKUT Maria, urmează a fi suspus aprecierii critice, în legătură cu ce examinarea pe caz urmeaza să fie încetată.

Luînd în consideraţie cele expuse mai sus şi conducîndu-se de prevederile Ordinului Interdepartamental nr. 121/254/286-0/95 din 18 iulie 2008 "Cu privire la evidenţa unică a infracţiunilor, a cauzelor penale şi a persoanelor care au săvîrşit infracţiuni" şi anume pct.26 din Anexa nr.1 capitolul V (primirea și examinarea altor informații referitoare la infracțiuni) dar şi a art. art. 441 alin.(l) lit. (a), 400, 440 alin. 4, 447' lin. 3 pct. 6 lit. (a), Codul Contravenţional, agentul constatator a decis încetarea procesului contravenţional, înregistrat în Registrul de evidenţă a altor informaţii referitoare la infracţiuni a IP Bălti cu nr. 20250411527 din motivul că nu este săvîrşită o contravenţie şi/sau infracţiune fiind prezente nişte relaţii de ordin civil.

Analizînd materialtele R2, circumstanțele și probele admnistrate pe parcursul controlului de verificare, organul de constatare ajunge la concluzia că, relațiile apărute între cet. Shkut Maria și cet. Baeș Mihail, persistă raporturi juridice civile, și nu se întrunesc elementele constitutive a contravenției și/ sau a compenenței de infracțiune prevăzută de art.(190-191) CP, de aceia conducîndu-se de prevederile pct..26 al Instrucțiunilor privind modul de primire, înregistrare, evidență, și examinare a sesizărilor și altor informații despre infracțiuni, aprobate prin Ordinul Interdepartamental nr. 121/254/286-O/95 din 18.07.2008. art, 440 alin.(4), art. 441 alin.(1) lit. a), 425, art. 447/1 alin 3, pct. 6 lit. a) Cco, art.93 alin.(l), 275 alin (1),(3),(6) CPP a RM, art.2 alin (2), art. 4 alin (1) Cod Civil al RM, a dispus încetarea

procesului contravenţional pe motivul că, (nu există faptul contravenției), (nu există faptul infracțiunii), relațiile apărute sunt raporturi civile.

Ca rezultat, la 24.12.2025, de către agentul constatator din cadrul IP Bălți, Sergiu Ungureanu fiind emisă decizia din 24.12.2025 privind încetarea procesului contravenţional pe cauza contravenţională (înregistrată în R-2 al IP Bălţi sub nr.20250412400 din 19.11.2025), pornită în baza plîngerii sale, Shkut Maria, în privinţa lui Baeş Mihail, pentru săvîrşirea acţiunilor de escrocherie, exprimate în dobîndirea şi însuşirea mijloacelor băneşti în valoare de 24 950 lei, cu cauzarea unei daune considerabile, din lipsa faptei contravenţiei şi/sau infracţiunii, fiind prezente niște relații de ordin civil.

5. LEGISLAȚIA RELEVANTĂ.

Potrivit art. 4 alin. (1) lit. b) din Legea nr. 64/2023 cu privire la Curtea Supremă de Justiție, ultima poate emite avize consultative cu privire la aplicarea legislației.

Potrivit Avizului Consutlativ al Curții Supreme de Justiție din 10 septembrie 2025, la cauza contravențională privind contestația înaintată de Casa Națională de Asigurări Sociale (CNAS) (art. 396 alin. (3/1), (5), art. 448 alin. (1) Cod contravențional), (Dosarul nr. 1avc-2/2025, Nr. PIGD 4-25063862-01-1-29052025), instanța a motivat următoarele:

-pct. 26. În acest caz, organul de poliție a fost sesizat cu privire la comiterea unei infracțiuni. Sesizarea a fost examinată potrivit Codului contravențional. Curtea Supremă de Justiție subliniază o chestiune de principiu - autorul sesizării stabilește obiectul examinării. Organele competente nu pot deroga de la procedura care rezultă din sesizarea primită decît prin instrumentele stabilite de lege. Codul de procedură penală reglementează în mod clar cum urmează să procedeze organul competent cînd constată că fapta nu reprezintă o infracțiune, ci o contravenție. Codul contravențional de asemenea reglementează ce se întîmplă atunci cînd sesizarea cu privire la contravenție este neîntemeiată. Organul sesizat nu poate invoca norme interne sau interdepartamentale pentru a se abate de la Codul de procedură penală sau Codul contravențional. Astfel, sesizările cu privire la infracțiuni sau contravenții nu pot fi examinate drept petiții, iar procedura prevăzută de Codul de procedură penală sau Codul contravențional nu poate fi eludată.

-pct. 27. Potrivit art. 262 alin. (1) Cod de procedură penală, persoana care se consideră prejudiciată prin infracțiune are dreptul de a sesiza organul de urmărire penală cu o plîngere. După cum rezultă din art. 274 alin. (1), (4) și (5) Cod de procedură penală, în termen de 45 de zile de la sesizare, organul de urmărire penală sau procurorul trebuie să emită o ordonanță prin care se pornește sau se refuză pornirea urmăririi penale. Dacă constată că fapta 8 reprezintă o contravenție, în temeiul art. 275 pct. 4 1) Cod de procedură penală, prin ordonanță urmează a fi refuzată urmărirea penală și, în temeiul art. 386 alin. (3) Cod contravențional, procurorul trebuie să dispună prin aceeași ordonanţă, pornirea procesului contravenţional. Dacă, după pornirea urmăririi penale, este constatat că fapta investigată reprezintă o contravenție, procurorul însăși soluționează cauza, în temeiul art. 285 alin. (10) Cod de procedură penală și art. 396 alin. (3) Cod contravențional. Victima care a depus plîngerea poate contesta la procurorul ierarhic superior ordonanța de refuz în pornire sau de încetare a urmăririi penale, și, ulterior, în caz de refuz al procurorului ierarhic superior, la judecătorul de instrucție, în temeiul art. 313 Cod de procedură penală.

-pct. 28. Art. 396 alin. (1) Cod contravențional oferă dreptul procurorului de a emite o ordonanță cu privire la contravenția constată în exercițiul funcțiunii și să o transmită pentru

examinare autorității publice competente. Această normă este aplicabilă doar atunci cînd, din întîmplare, în exercitarea atribuțiilor, procurorul constată o contravenție. În cazul sesizărilor primite, art. 396 alin. (1) Cod contravențional nu este aplicabil.

-pct. 29. Art. 396 alin. (3) Cod contravențional este normă specială în raport cu art. 396 alin. (1) Cod contravențional. În cazul sesizării prin plîngere penală, răspunsul procesual ce urmează a fi dat de procuror este ordonanța emisă conform art. 274 alin. (1) sau (5) Cod de procedură penală. Dacă se constată că faptele din plîngere nu constituie o infracțiune, ci o contravenție, în temeiul art. 396 alin. (3) Cod contravențional, procurorul emite o ordonanță prin care, pe lîngă soluționarea chestiunilor stabilite de art. 274 alin. (5) Cod de procedură penală, pornește cauza contravențională și o soluționează.

-pct.35. Atunci cînd primește o contestație împotriva deciziei de încetare a procesului contravențional, instanța urmează să verifice în primul rînd sesizarea depusă. Dacă o sesizare penală a fost examinată conform Codului contravențional, fără aplicarea art. 274 alin. (4) și (5) Cod de procedură penală combinat cu art. 396 alin. (3) Cod contravențional, cauza urmează a fi restituită organului de urmărire penală pentru examinare conform Codului de procedură penală. Despre acest fapt va fi informat autorul sesizării și procurorul, pentru a reacționa eventual conform art. 274 Cod de procedură penală.

Conform Codului de procedură penală al Republicii Moldova nr. 122-XV din 14.03.2003, Capitolul IV. *Articolul 274. Începerea urmăririi penale.*

(1) Organul de urmărire penală sau procurorul sesizat în modul prevăzut în art.262 şi 273 dispune în termen de 45 de zile, prin ordonanţă, începerea urmăririi penale în cazul în care, din cuprinsul actului de sesizare sau al actelor de constatare, rezultă cel puţin o bănuială rezonabilă că a fost săvîrşită o infracţiune şi nu există vreuna din circumstanţele care exclud urmărirea penală, informînd despre aceasta persoana care a înaintat sesizarea sau organul respectiv.

(2) În cazul în care organul de urmărire penală sau procurorul se autosesizează în privinţa începerii urmăririi penale, el întocmeşte un proces-verbal în care consemnează cele constatate privitor la infracţiunea depistată, apoi, prin ordonanţă, dispune începerea urmăririi penale.

(3) Ordonanţa de începere a urmăririi penale, emise de organul de urmărire penală, în termen de 24 de ore de la data începerii urmăririi penale, se aduce la cunoştinţă în scris procurorului care efectuează conducerea activităţii de urmărire penală, prezentîndu-i-se totodată şi dosarul respectiv. La momentul cînd a luat cunoştinţă de ordonanţa de începere a urmăririi penale, procurorul fixează termenul de urmărire în cauza respectivă.

(3^1) În cazul în care din cuprinsul actului de sesizare sau de constatare rezultă bănuirea de săvîrşire a unei infracţiuni prevăzute la art.166^1, 171-175, 208^1-208^5 din Codul penal, procurorul sau organul de urmărire penală, după caz, urmează să decidă asupra acesteia corespunzător alin.(1) din prezentul articol, într-un termen ce nu va depăşi 15 zile.

(3^2) Odată cu începerea urmăririi penale cu privire la una sau mai multe infracţiuni, dintre care cel puţin una este de natură să genereze un beneficiu economic în proporţii mari şi dacă există o bănuială rezonabilă că aceasta a fost săvîrşită de un grup criminal organizat ori de o organizaţie criminală sau dacă a fost săvîrşită una dintre infracţiunile prevăzute la art.243 şi 330^2 din Codul penal nr.985/2002, procurorul dispune, prin delegaţie, Agenţiei de Recuperare a Bunurilor Infracţionale efectuarea investigaţiilor financiare paralele.

(4) Dacă din cuprinsul actului de sesizare rezultă vreunul din cazurile care împiedică pornirea urmăririi penale, organul de urmărire penală înaintează procurorului actele întocmite cu propunerea de a nu porni urmărirea penală. Dacă procurorul consideră că nu sînt circumstanţe care împiedică urmărirea penală, el restituie actele, cu ordonanţa sa, organului menţionat pentru începerea urmăririi penale.

(4[1]) În cazul în care constată că organul de urmărire penală nu a întreprins toate măsurile necesare prevăzute de lege pentru cercetarea sub toate aspectele, completă şi obiectivă a circumstanţelor cazului sesizat şi nu stabileşte temeiuri pentru restituirea actelor în vederea începerii urmăririi penale, procurorul restituie actele, prin ordonanţă motivată, organului de urmărire penală şi indică ce acţiuni procesuale necesită a fi efectuate. În acest caz, procurorul stabileşte un termen care nu poate fi mai mare de 15 zile.

(5) În cazul în care procurorul refuză pornirea urmăririi penale, el confirmă faptul prin ordonanţă motivată şi anunţă despre aceasta, într-un termen cît mai scurt posibil, dar nu mai mare de 15 zile, persoana care a înaintat sesizarea. În cazul în care consideră că lipsesc temeiurile pentru a începe urmărirea penală, procurorul, prin ordonanţă, abrogă ordonanţa de începere a urmăririi penale şi dispune refuzul în pornirea urmăririi penale şi clasarea procesului penal.

(6) Ordonanţa de a refuza începerea urmăririi penale poate fi atacată, prin plîngere, în instanţa judecătorească, în condiţiile art.313.

(7) Dacă ulterior se constată că nu a existat sau că a dispărut circumstanţa pe care se baza propunerea de a refuza începerea urmăririi penale, procurorul anulează ordonanţa pe care a emis-o şi dispune începerea urmăririi penale.

6. Examinînd contestația depusă de Shkut Maria, prin intermediul avocatului Valeriu Botnari, împotriva deciziei agentului constatator din cadrul Inspectoratului de Poliție Bălți, Sergiu Ungureanu, din 24 decembrie 2025, privind încetarea examinării materialului înregistrat cu nr. 20250412400 din 19 noiembrie 2025, audiind explicațiile participanților la proces și studiind materialele prezentate, instanța de judecată ajunge la concluzia că contestația urmază a fi admisă, cu anularea deciziei contestate și remiterea materialelor către organul competent pentru examinare potrivit Codului de procedură penală, din următoarele considerente.

În cadrul examinării prezentei contestații, instanța urmează să verifice legalitatea deciziei contestate, inclusiv dacă sesizarea inițială a fost examinată în cadrul procesual corespunzător naturii faptelor reclamate și dacă soluția adoptată de agentul constatator respectă normele legale aplicabile.

Din materialele cauzei rezultă că, la 19 noiembrie 2025, Shkut Maria a sesizat Inspectoratul de Poliție Bălți, reclamînd că Baeș Mihail ar fi obținut de la aceasta mijloace bănești în sumă de 1.470 de dolari SUA, echivalentul a 24.950 de lei, sub pretextul prestării serviciilor de perfectare a vizelor turistice pentru Statele Unite ale Americii.

Potrivit circumstanțelor relatate în plîngere, suma respectivă ar fi fost transmisă în vederea organizării procedurilor necesare obținerii vizelor pentru trei persoane, iar serviciile promise nu ar fi fost realizate. Contestatoarea a susținut că mijloacele bănești au fost obținute prin abuz de încredere și inducere în eroare, iar ulterior Baeș Mihail nu și-ar fi executat obligațiile asumate și nu ar fi restituit suma primită.

Totodată, din materialele examinate rezultă că între părți au existat anterior raporturi privind prestarea unor servicii de perfectare a documentelor și organizare a procedurilor de obținere a vizelor, iar Baeș Mihail a invocat, în explicațiile sale, că nu a reușit să finalizeze procedura solicitată și că ar fi fost dispus să restituie suma primită.

Aceste circumstanțe impuneau examinarea naturii raporturilor dintre părți, a modului în care au fost obținute mijloacele bănești, a scopului urmărit la momentul primirii acestora și a conduitei ulterioare a persoanei vizate. Existența unor raporturi contractuale sau a unor obligații civile nu exclude, prin ea însăși, posibilitatea verificării unei eventuale fapte de natură penală, dacă sesizarea conține date care justifică o asemenea verificare.

În acest context, instanța subliniază că simpla neexecutare a unei obligații civile nu constituie, în mod automat, o infracțiune de escrocherie. Totuși, nici calificarea raporturilor dintre părți drept raporturi civile nu poate constitui, în sine, un temei suficient pentru înlăturarea necesității examinării unei sesizări care reclamă obținerea mijloacelor bănești prin inducere în eroare și abuz de încredere. Delimitarea dintre neexecutarea unei obligații civile și eventuala săvîrșire a unei infracțiuni trebuie realizată de organul competent, în cadrul procedurii prevăzute de lege și în urma verificării circumstanțelor relevante.

În continuare, instanța reține că, potrivit art. 262 alin. (1) din Codul de procedură penală, persoana care consideră că a fost prejudiciată printr-o infracțiune are dreptul de a sesiza organul de urmărire penală prin plîngere.

În conformitate cu art. 274 din același cod, organul de urmărire penală și procurorul urmează să examineze sesizarea în ordinea procesual-penală stabilită de lege și să adopte soluția corespunzătoare în funcție de existența sau inexistența temeiurilor pentru pornirea urmăririi penale.

Or, din conținutul plîngerii depuse de Shkut Maria la 19 noiembrie 2025 rezultă că aceasta nu s-a limitat la invocarea neexecutării unor obligații contractuale, ci a reclamat în mod expres obținerea mijloacelor bănești prin abuz de încredere și inducere în eroare, solicitînd intervenția organelor de drept în legătură cu presupusa săvîrșire a unei fapte de escrocherie.

Prin urmare, sesizarea respectivă, prin natura faptelor reclamate și conținutul său, impunea examinarea inițială potrivit dispozițiilor Codului de procedură penală, în special art. 262–265 și art. 274, pentru a se stabili dacă există temeiuri de pornire a urmăririi penale ori dacă sunt incidente alte soluții procesuale prevăzute de lege.

Instanța constată că agentul constatator a examinat materialul înregistrat în urma plîngerii respective în cadrul procedurii contravenționale și a dispus încetarea examinării pe motivul inexistenței faptei contravenționale și/sau a infracțiunii, apreciind că între părți persistă raporturi juridice civile.

Totuși, din materialele prezentate nu rezultă că sesizarea inițială ar fi fost soluționată în prealabil prin mecanismul procesual prevăzut de art. 274 din Codul de procedură penală, în corelație cu dispozițiile art. 396 din Codul contravențional, în situația în care s-ar fi constatat că faptele reclamate nu constituie infracțiune, dar ar putea întruni elementele unei contravenții.

În acest sens, prezintă relevanță Avizul consultativ al Curții Supreme de Justiție din 10 septembrie 2025, emis în dosarul nr. 1avc-2/2025, privind aplicarea art. 396 și art. 448 din Codul contravențional.

La *pct. 26 din avizul menționat, Curtea Supremă de Justiție* a subliniat că autorul sesizării determină obiectul examinării, iar organele competente nu pot deroga de la procedura legală aplicabilă sesizării primite decît prin instrumentele prevăzute de lege. Sesizările privind posibila săvîrșire a unor infracțiuni sau contravenții nu pot fi examinate prin proceduri alternative care eludează garanțiile și regulile stabilite de Codul de procedură penală sau Codul contravențional.

De asemenea, la pct. 27–29 din același aviz, Curtea Supremă de Justiție a explicat mecanismul procedural aplicabil sesizărilor penale în cazul în care se constată că faptele reclamate nu constituie infracțiune, ci eventual o contravenție, evidențiind rolul art. 274 din Codul de procedură penală și al art. 396 din Codul contravențional.

În mod deosebit, la pct. 35, Curtea Supremă de Justiție a statuat că, atunci cînd instanța examinează o contestație împotriva unei decizii de încetare a procesului contravențional și constată că o sesizare penală a fost examinată potrivit Codului contravențional fără aplicarea procedurii prevăzute de art. 274 alin. (4) și (5) din Codul de procedură penală, coroborat cu art. 396 alin. (3) din Codul contravențional, cauza urmează a fi restituită organului de urmărire penală pentru examinare conform Codului de procedură penală.

Instanța apreciază că raționamentul expus de Curtea Supremă de Justiție este aplicabil prin analogie de argumentare juridică situației examinate, întrucît și în prezenta cauză sesizarea inițială a vizat presupusa săvîrșire a unei infracțiuni, iar materialul a fost examinat în cadrul procedurii contravenționale, fără ca din actele prezentate instanței să rezulte respectarea mecanismului procesual corespunzător.

Instanța precizează că această concluzie nu echivalează cu stabilirea existenței infracțiunii de escrocherie în acțiunile lui Baeș Mihail și nici cu constatarea vinovăției acestuia. Stabilirea acestor împrejurări ține de competența organelor prevăzute de lege și trebuie realizată în cadrul procedurii corespunzătoare, cu respectarea prezumției nevinovăției și a drepturilor procesuale ale tuturor participanților.

În aceste condiții, instanța consideră că agentul constatator nu putea substitui procedura procesual-penală printr-o soluție de încetare adoptată în cadrul examinării contravenționale, întemeiată exclusiv pe concluzia existenței unor raporturi civile între părți. O asemenea concluzie putea fi formulată numai în cadrul procedurii legale corespunzătoare și în urma examinării sesizării de către organul competent.

Prin urmare, în prezenta cauză, problema determinantă nu constă în stabilirea de către instanță a caracterului penal al conduitei lui Baeș Mihail, ci în verificarea respectării procedurii legale de examinare a plîngerii depuse de Shkut Maria.

În consecință, instanța constată că decizia agentului constatator din 24 decembrie 2025 a fost emisă fără respectarea cadrului procedural corespunzător naturii sesizării inițiale, motiv pentru care aceasta nu poate fi menținută.

În aceste circumstanțe, admiterea contestației și anularea deciziei contestate se impun în vederea restabilirii legalității procedurale și asigurării examinării plîngerii de către organul competent, potrivit normelor Codului de procedură penală.

Instanța subliniază că remiterea materialelor către organul de urmărire penală nu presupune obligația de a porni urmărirea penală și nici adoptarea anticipată a unei soluții asupra fondului sesizării. Organul competent urmează să examineze plîngerea în conformitate cu legea, să verifice circumstanțele invocate și să adopte o soluție motivată, în limitele competenței sale.

În temeiul art. 448 din Codul contravențional, a prevederilor art.6 CEDO, coroborat cu cele expuse în Avizul consultativ al Curții Supreme de Justiție din 10 septembrie 2025, dosarul nr. 1avc-2/2025, instanța de judecată ajunge la concluzia admiterii contestației depuse de Shkut Maria, anulării deciziei agentului constatator din 24 decembrie 2025 și remiterii materialelor organului de urmărire penală competent, pentru examinarea plîngerii în conformitate cu prevederile art.274 Codului de procedură penală al Republicii Moldova.

7. Conform prevederilor art. 448 Codului contravențional, art.274 Codului de procedură penală, instanţa de judecată –

H O T Ă R Ă Ș T E:

Contestația cet. SHKUT MARIA, împotriva deciziei agentului constatator Sergiu Ungureanu din cadrul Inspectoratului de Poliție Bălți, din 24 decembrie 2025, privind încetarea examinării materialului înregistrat în Registrul de evidență a altor informații referitoare la infracțiuni nr. 20250412400 din 19 noiembrie 2025, în privința lui BAEȘ Mihail, se admite.

Se anulează decizia agentului constatator Sergiu Ungureanu din 24 decembrie 2025, privind încetarea examinării materialului menționat.

Se remit materialele, și plîngerea cet. SHKUT MARIA, Procuraturii m.Bălți, pentru examinare potrivit prevederilor art.274 Codului de procedură penală.

Hotărirea poate fi atacată cu recurs la Curtea de Apel Nord în termen de 15 zile, prin intermediul Judecătoriei Bălţi sediul Central.

Judecător Guțu Andrei